

Høringssvar fra Sanitetskvinnene til representantforslag om styrking av Norges matberedskap

Sanitetskvinnene er Norges største kvinneorganisasjon med 46 000 medlemmer og 550 lokalforeninger over hele landet. Vi eier og drifter et stort antall ideelle virksomheter i spennet fra store sykehus som leverer til spesialisthelsetjenesten til kommunale omsorgsboliger. Vi er også en stor nasjonal beredskapsorganisasjon med mer enn 6000 beredskapsfrivillige.

Våre frivillige rykker ut ved kriser og driver forebyggende beredskapsarbeid. Vi samarbeider med over 160 kommuner, og har plass i kommunale beredskapsråd og fylkesberedskapsråd. I tillegg har vi nasjonale samarbeidsavtaler med Helsedirektoratet, DSB og Politidirektoratet. Sanitetskvinnene har også et engasjement i Heimevernet, med representanter i både Landsrådet og alle 12 distriktsråd. Mange av våre beredskapsfrivillige har helsefaglig bakgrunn.

Sanitetskvinnene takker for muligheten til å komme med innspill og vil berømme forslagsstillerne som løfter en viktig sak.

Utfordringsbildet som beskrives i representantforslaget er velkjent. Vi vet at vi må ruste oss bedre for urolige tider, og i Stortinget har det vært bred enighet om behovet for en bedre beredskap for kornlagring og økt selvforsyning. Det er ingen tvil om at vi må tenke bredere om beredskapen fremover, der også frivillige organisasjoner som Sanitetskvinnene er en viktig del av løsningen.

Sanitetskvinnene støtter hovedtrekkene i forslaget. Matvareberedskapen må ta høyde for at Norge er geografisk variert, med lange avstander, spredt bosetting og et sesongavhengig jordbruk. Våre frivillige er spredd over hele landet, og kjenner godt på hvor utsatt enkelte deler av landet er, dersom veien stenges eller været hindrer fly- og båttrafikk. Vi støtter derfor særlig forslaget om å utrede insentiver eller reguleringer som kan styrke desentralisert lagringskapasitet i verdikjeden for mat, slik at sårbarheten ved dagens sentraliserte strukturer reduseres.

Vi støtter også forslagene om lagring for såkorn, og utvidet beredskapslagring av korn. Offentlig lagring av korn bør også ha alternativ lagring for mennesker med allergi, slik som cøliaki.

I Norge belager vi oss på at befolkningen følger egenberedskapsrådene med lagring av blant annet matvarer og drikkevann hjemme. Egenberedskapsrådene har blitt mer kjent de siste årene, og stadig flere har god lagring hjemme. Sanitetskvinnenes beredskapsfrivillig driver hvert år informasjonsarbeid for at flere skal få beredskapslagre hjemme. De siste årene har vi også samarbeidet med flere studiesteder om å spre denne informasjonen til studenter som nylig har flyttet hjemmefra. Selv om det er finnes svakheter med dagens modell, er vi usikre på om det å pålegge beredskapslagring for nødvendige matvarer hos dagligvarekjedene i alle regioner i Norge er riktig tiltak. Vi kan ikke se at det er godt utredet hva dette vil kreve av

plass, hvordan man kan hindre at det bidrar til matsvinn. Og selv om det vil være beredskapslagre i dagligvarebutikkene, vil det for mange være for langt til nærmeste dagligvare når krisen inntreffer. Vår anbefaling er at et slikt tiltak utredes noe bedre først, og at det ikke kommer som en erstatning for godt arbeid med egenberedskap hjemme hos den enkelte.

Vennlig hilsen

Kari Helene Partapuoli
Generalsekretær